

Jaké typy povodní se v ČR vyskytují?

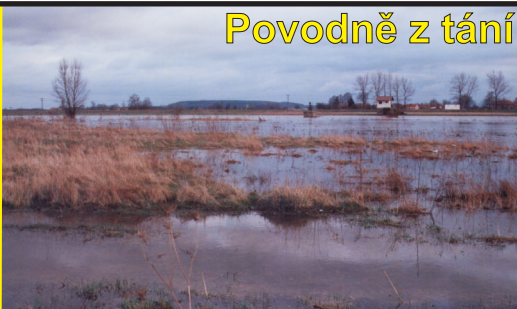
Ledové povodně jsou spojeny s oteplením po období mrazů, kdy se vytvořil ledový pokryv vodních toků. Při jarní oblevě dochází k rozlámání ledu a jeho pohybu v toku, nazývaném chod ledu, nebo dřenice. Na místech s mělkým dnem, v místech zúžení koryta nebo v místech překážek v toku se unášené kry hromadí a vytváří ledové bariéry. Za nimi se potom voda vzdouvá a zaplavuje údolí. Podobná riziková místa na tocích jsou většinou známa a při riziku vzniku ledových povodní kontrolována, předpovědět zda v dané situaci dojde k vytvoření ledových bariér však není možné.

Velké povodně způsobené táním sněhu vznikají v zimním a jarním období, od prosince do dubna. Nebezpečnými faktory jejich vzniku jsou velké množství sněhu, zejména v nižších a středních nadmořských výškách, zima bez výskytu dílčích tání, promrzlá půda pod sněhovou pokrývkou, rychlé oteplení s celodenní teplotou vzduchu nad bodem mrazu, a především dešťové srážky v průběhu oblevy. Velké historické povodně tohoto typu se u nás vyskytly např. v letech 1784, 1845, 1940, v posledním období v roce 2000 na Jizeře a 2006 na většině našeho území.

Ledové povodně

Povodně z tání

Letní přívalové povodně

Letní povodně

Přívalové povodně vznikají následkem krátkodobých a velmi intenzivních přívalových srážek, kdy během 1 až 6 hodin může vypadnout více než 100 mm srážek. Přívalové srážky se vyskytují v letních bouřkách vzniklých na studených frontách. Rychlý přísun srážek nestačí půda vsakovat a voda rychle po povrchu odtéká a často odnáší půdní materiál a způsobuje erozi. I když zasažená plocha většinou není velká, voda proudí velmi rychle, má velkou ničivou sílu a způsobuje velké škody. Velké přívalové povodně postihly například roku 1872 povodí dolní Berounky, 1998 Rychnovsko, 2006 povodí horní Dyje a v roce 2009 Novojičínsko, Děčínsko, jih Čech a Jesenicko.

Několik dní trvajících intenzivní letní srážky, často zesílené v horských oblastech postupně nasytí půdu, která již dále není schopna zadržovat vodu a vznikají povodně. Ty mohou postihovat velké plochy. Nebezpečné je, pokud již před vlastní povodní bylo vlhké období a půda tedy byla nasycena vodou již před začátkem příčinných srážek. Tento typ povodní postihuje malé řeky a potoky, ale i velké řeky, které zaplavují rozsáhlé oblasti říčních niv až po několik dní. Velké letní povodně známe z historie nedávné, z let 1997 a 2002, i dávnné, například povodeň 1897 na Labi, 1903 na Odře a na Vltavě v letech 1890, ale i 1432 a 1118.

Kde bydlíte - jaké povodně vám hrozí?

Svah

Při letních přivalových povodních a intenzivních bouřkách může dojít k odtoku vody po povrchu. Voda tak může zaplavit i budovy mimo vodní toky, ležící na delších svazích. Voda s sebou unáší i půdu a působí tak škody erozí. Hrozí hlavně škody na majetku v suterénních a sklepních prostorách.

Malý tok

Potoky a říčky se nejčastěji rozvodní při letních přivalech, kdy voda rychle stoupá a škodí svou prudkou silou. K rozvodnění může dojít i při jarním tání, kdy voda může stoupat také velmi rychle. Většinou není čas pro evakuaci majetku a je třeba velmi rychlá evakuace obyvatel, neboť hrozí nebezpečí ztrát na životech.

Velký tok

U velké řeky nebezpečí představuje hlavně jarní tání a letní povodně z dlouhotrvajících dešťů. Vzestup vody je většinou dlouhodobý, což umožňuje evakuaci osob i části majetku. Záplava však může postihnout rozsáhlé území daleko od vodního toku a přetrvat po několik dní až týdnů.

